

לקוטים וספורים נפלאים

פרשת כי תצא

"כי תצא למלחמה על אויבך" (כא, י)

זהו מלחמת היצר.

הגמרא במסכת סוכה אומרת "לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע, ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה, הללו בוכים והללו בוכים וכו'.

נשאלת השאלה איך תיתכן "מחלוקת" כל כך גדולה בין

הצדיקים לבין הרשעים,

לצדיקים נדמה להם

כ"הר גבוה", ולרשעים

נדמה להם כ"חוט

השערה"? האם תיתכן

מחלוקת על דבר אם

גובהו מטר אחד או

קילומטר אחד?

אליבא דאמת, מהו באמת

היצר הרע, הר? איך יתכן

שהרשעים יראו אותו

כחוט? הוא חוט? איך

יתכן שהצדיקים יראו

אותו כהר?

ביאור נפלא מרבי שבתי

יודלביץ זצ"ל, נפלא

מאוד: לפני העבירה - יצר הרע נראה כמו הר גבוה,

התאוה עצומה, בלתי ניתנת לשליטה. אבל אחר

העבירה נוכחים לראות שהכל היה כלום, דמיונות

פורחים באויר, לא שווה שום דבר.

צדיקים הם "לפני עבירה", לכן נדמה להם יצר הרע כהר

גבוה, לעומתם הרשעים, הם "לאחר עבירה", הם נוכחו

כבר לדעת שהכל עורבא פרח, חוט השערה.

(יחי ראובן)

"כי יהיה לאיש בן סורר ומורה" (כא, יח)

יש להתבונן למה כתוב "מורה" מלאו' ואח"כ שאמרו אל

זקני עירו: "בנו זה סורר ומורה" כתוב חסר?

ביאר רבי חיים קנייבסקי (בטעמא דקרא), משום שדרך ההורים להקטין תמיד חטא בניהם ולכן זה חסר.

בספר 'חינוך לישראל' כתב, שפעם ביקש אחד מאת הגה"צ מסאטמאר זי"ע שיברך אותו שהוא יצליח עם חינוך בנו.

אמר לו הרבי, להצליח בחינוך צריכים לקום באשמורת הבוקר ולהזיז דמעות על ספר תהילים בתפילה להקב"ה על כך.

בהזדמנות אחרת אמר הגה"ק מסאטמאר זי"ע: שגור בפי העולם כי בנים אין יכולים לבחור, רק את מה שהקב"ה

הזמין לו; לעומת זאת,

חתנים טובים יכול כל

אחד לבחור לעצמו... אך

אני אומר להיפך - חתנים

אי אפשר לבחור, שכן

בהכרח יטול מה שהוכרז

מ' יום לפני יצירת הוולד

בת פלוני לפלוני, אבל

בנים טובים יכולים

לבחור על ידי שיוריד

דמעות לבקש מהקב"ה

בנים טובים.

פעם אמר הגה"ק

מסאטמאר זי"ע: אם

יהודי אינו מאמין

שפרנסה הוא מן השמים

הוא אפיקורס, אך אם

אינו מאמין ששידוכים מן השמים הרי הוא שוטה... (ווי העמודים)

"ותפשו בו אביו ואמו" (כא, יט)

פעם נבנס ת"ח צעיר לפני הגה"ק רבי יחזקאל אברמסקי וע"א ופתח עמו בדברים, במהלך השיחה סיפר לו כי הוא עוסק עתה בלימוד פרק בן סורר ומורה שבמסכת סנהדרין.

כששמע זאת בעל חזון יחזקאל אמר לו הבה ואספר לך מעשה נורא שאירע עמי כאשר כיהנתי כרב ברוסיה.

הוא סיפר כי אל הרב היו פונים לא רק בשאלות בדבר הלכה או כדי לשוחח בדברי תורה, אלא היו באים

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רזנבוים זצוק"ל

כ"ו בניסן תשע"ז

"והשבותו לו... וכן תעשה לכל אבירת אחיך" (כב, ב)

דרשו חז"ל בגמרא (סנהדרין עג.) והשבותו לו - לרבות אבירת גופו [כגון רואה את חברו שהוא טובע בנהר, או חיה גוררתו, או לסטים באים עליו שהוא חייב להצילו]. וכתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות רוצח הלכה יד): כל היכול להציל ולא הציל עובר על "לא תעמוד על דם רעך, וכן הרואה את חברו טובע בים או לסטים באים עליו, או חיה רעה באה עליו, ויכול להצילו הוא בעצמו, או ששכר אחרים להצילו ולא הציל, או ששמע עובדי כוכבים או מוסרים מחשבים עליו רעה... ולא גילה און חברו והודיע וכו', העושה אותם עובר על "לא תעמוד על דם רעך".

סיפר בעל המעשה: "פעם הוצרכנו להתקין חוט חשמל. משכתי למקום חוט חשמל, ותוך כדי התקנה שכחתי שהחשמל אינו מנותק,

וגזרתי חוט חשמל פעיל. התחשמלתי בכל גופי, ומצבי היה מסוכן ביותר. לבסוף, ברחמי שמים יצאתי מכלל סכנה.

באחד הימים, בא הגאון רבי ניסים קרליץ לבקרני. הוא שאל בשלומי בשקט ובשלוחה כדרכו.

לפתע פנה אלי ואמר בנחרצות: אתה פושע! אתה אדם בלי אחריות שהכנסת את עצמך לסכנה! לכן אסור לך לנהוג! זו גמרא מפורשת, אם על עצמו לא חס, על אחרים לא כל שכן. הבא לי את רישיון הנהיגה מיד!

לאחר אמירתו זו חזר רבי ניסים לשלוותו האופיינית ובירכני בברכת רפואה שלמה.

[אמנם לאחר חצי שנה שהתחייבתי וחתמתי לרבי ניסים על מסמך, השיב לי את הרישיון].

ופעם, בליל שבת, ניגש אל רבי ניסים, אדם שהיה צריך להסיע יולדת שהייתה כורעת ללדת, ושאל היאך לעשות כדי למעט בחילול שבת בנסיעה, ע"י שינוי בהילוכים, בנורות וכו'.

רבי ניסים [שהיה מודע למצב היולדת] שאג עליו כארי ואמר בהתרגשות: "רוצח! סע מהר ומיר!" (חוט שני)

"השב תשיבם לאחריך..." (כב, ב)

המעשה המדהים אירע אצל בעל תשובה יקר

אליו גם יהודים רבים פשוטי עם כדי לבקש ברכה מהרב שיעתיר ויתפלל בעבורם, אם זה לרפואתו של חולה אנוש, לאשה עקרה וכו' או להצלחתו של אדם שכשל בעסקיו, או שגזירת המלכות עליו וכדומה.

יום אחד באה אלי אשה וביקשה, רבינו תתפלל נא בעדי שבני ימות.

נודעתי לשמוע את בקשתה הנוראה, סיפר רבי יחזקאל, ואז פתחה האם והסבירה את בקשתה התמוהה, בניחיד לה ועתה קיבל צו גיוס לצבא הרוסי, ביודעה את המכשולות והנסיונות שעמדו בפניו, חוששת היא פן יכשל וייצא לתרבות רעה ח"ו, ולכן מבקשת שהרב יתפלל שימות עכשיו כיהודי כשר וטהור בטרם תיטמא נפשו בעבירות.

רבי יחזקאל ביקש להרגיע את רוחה ותוך כדי שהיא משיחה את ליבה, התברר לו כי האשה באה בימים וזה

בנה יחידה. אך למרות הכל החשש הנורא פן יצא הבן לתרבות רעה הביא אותה להחלטה, כי העצה היחידה היא לבקש מהרב שיתפלל שבורא העולם יטול את נפשו של בנה מחמד נפשה, אף שתישאר ערירית ללא זרע של קיימא, ובלבד שלא יעמוד הבן בנסיונות שעלולים להפילו לבאר שחת.

האם הוזילה דמעות כמים, רבי יחזקאל בכה יחד עמה ובסופו של דבר אמר במקום להתפלל שימות הבן נתפלל כולנו שיחיה וישעמוד בנסיונות ויישאר יהודי כשר.

ואכן כך הווה, התפילה

ממעמקי הלב בקעה רקיעים, ואותו צעיר היה מהיחידים שזכו שגם לאחר שהתגייסו לצבא והיטלטלו בין ארצות ועמים ובין חיילים נכרים וגסי לב, שמרו על יהדותם ונשארו יהודים נאמנים וכשרים.

סיים רבי יחזקאל אברמסקי את סיפורו ואמר, באותה שעה חשתי כאילו עמדה לנגד עיני תמונה חיה ומוחשית של מה שנאמר בתורה על בן סורר ומורה שנהרג על שם סופו, ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אותו אל זקני עירו, ההורים בעצמם אשר מי כמוהם חשים אהבת אב ואם לבנם מתגברים על האהבה הטבעית, ביודעם כי בנם עתיד לצאת לתרבות רעה ולאבד חיי הנצח ומבקשים לנהוג בו את הדין של ימות זכאי ואל ימות חייב.

לעי"נ האשה החשובה

מרת צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר שיחי

יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ובכן במוצאי שמחת תורה, מקבל היהודי שיחת טלפון ופקיד משטרה מודיע לו להגיע לתחנה.

משהגיע לתחנת המשטרה מבשרים לו: כי מכיון שהתברר שבעל האבידה מת (הוא היה נברי גלמוד) והחוק במדינתו קובע שבמקרה כזה, זוכה המוצא באבידה אשר על כן קח בחזרה את החבילה. פלאי פלאים.

כאשר שמע על כך אותו שכן גוי הוא תבע את היהודי לבית המשפט וביקש את התכולה לעצמו.

התובע הגוי פנה אל השופט וטען: שאותו יהודי פלש לרשותו הפרטית וחטף את השקית, וכאן הגיעה ההפתעה לתדהמתו של הגוי: היהודי שלף את חוזה

השכירות שנעשה עם הגוי לשבועיים, והראה לשופט שאכן הוא שכר את המקום ולא פלש אליו, ועליו חתום עורך דין כבקשת הגוי, לאחר עיון קצר בחוזה קבע השופט: היהלומים שייכים לשוכר הגג שמצאם.

"ולא תשים דמים בביתך" (כב, ח)

אחד מחסידיו של רבי מנחם מנדל מרימינוב, בא פעם לביתו וכשראה שהשולחן שבבית רעוע ומט ליפול, הלך ורכש בדמים מרובים שולחן חזק ויפה.

בנו של הרבי, שהיה אז ילד קטן, נהנה מהשולחן החדש וכדרך הילדים הסתובב ורץ סביבו יחד עם חברו שהתגורר בשכנותם.

במהלך ריצתו, לא נזהר הילד השכן דיו ונחבט

רחל אמנו, בשנים שבה צפתה לזרע של קנמא, הנה לה הרבה זמן להתבונן במה שעברה בילדותה, בהאשמות שהפנו כלפיה. היא ידעה שאם לא תפנים את המסר האלוקי שנשלח אליה בחיי הילדות הקשים שלה - לא ירחק היום והיא עלולה להמשיך את ה'מנהג' הבעייתי גם לדור הבא, ולהאשים את הילד שלה בכל פשלו...
הבעל שם טוב הקדוש אומר: בשלושה דרכים הקדוש ברוך הוא מחזיר את האדם (הגאה) לשפלותו - בתחלה, הוא מראה לו אדם אחר שנכשל, כדי להראות לו עד כמה האדם לא יכול לבטח בעצמו.

אם האדם לא מבין את המסר, ומעדיף לעסוק ב'זעזוע' ושאט נפש של השני, במקום לקחת מוסר אישי - הקדוש ברוך הוא ממשיך לדרך הבאה: חסדות. פתאום אנשים מתחילים לרנן מאחורי גבו, מאשימים אותו בדברים חסרי שחר...

גם את זה הקדוש ברוך הוא עושה כדי להזכיר לאדם עד כמה הוא נזקק לרחמי שמים כדי לא לפל, ושאם לא היו מרחמים עליו משמים - הוא אכן היה נכשל בכל אותם דברים בהם הוא מאשים...

ואם גם כאן האדם לא מבין את המסר? אם גם בשלב השני האדם מעדיף לעסוק במלחמה על כבודו האבוד - במקום בלהבין את מקומו הטבעי, או אז מעביר אותו הקדוש ברוך הוא למסלול השלישי, והאדם מוצא את עצמו נכשל בפעל...
זאת אומרת, שדוקא חסדות השוא - הם קרש הצלה עבורי, להבין את המסר - מבלי שאצטרך לפל בפעל!

בראשו באחד מקצות השולחן. התחיל הילד לבכות מעט, אולם לאחר רגעים ספורים נרגע והמשיך במשחקו.

כשראה זאת הצדיק, זימן מיד נגר לביתו, וביקש ממנו לחתוך ולעגל את קצות השולחן היקר.

תמהו בני הבית על השחתת השולחן יקר הערך, אולם הרבי עמד בתוקף על דעתו, ואמר: אסור שיגרם חלילה צער לילד נוסף מילדי ישראל שיתקל בו, ואין לשים דמים בבית חלילה.

ממנהטן שבניו יורק. האיש גר בקומה השנייה בבניין גורד שחקים בן שלושים קומות. לאחר יום הכיפורים החליט לבנות לעצמו סוכה באחת מפניות חזית הבניין. לאחר שטרך רבות והשלים את הקמת הסוכה, הופיעו פקחי העיריה, והורו לו לסלק לאלתר את המבנה המהווה מטרד לדיירי הבניין.

האיש פירק בדמעות את הסוכה, והחל לחפש אפשרות אחרת לבניית הסוכה. הוא פנה לגוי מהקומה השלושים וביקש את רשותו לבנות סוכה בגגו, שממילא לא נעשה בו שום שימוש.

משראה הגוי שאותו יהודי מתלהב לבניית סוכה, ניצל את ההזדמנות וביקש אלף דולר להשכיר לו את המקום בגג לשבוע ימים. החליט היהודי בליבו עבור מצוה כה יקרה אעשה זאת בשמחה ואשלם את מלוא הסכום לגוי.

הוא הוציא את הסכום ע"מ למוסרו לגוי והנה הגיעה דרישה נוספת מצד המשכיר שביקש מהיהודי ואמר: אני מבקש לעשות איתך חוזה שכירות אצל עורך דין מוסמך.

היהודי ניסה לשכנעו כי לעסקה של שבוע ימים אין צורך לעורך דין ולבזבז כסף לריק, אבל הגוי בשלו - אינו מוכן להשכיר לך את המקום בגג ללא עורך דין. בלית ברירה ניגשו אל עורך דין והלה ערך עבורם חוזה שכירות, והיהודי נאלץ לשלם סכום נוסף עבור חתימת חוזה, תוך שהוא מחזק את עצמו ואומר: עבור מצוות סוכה היקרה לא אפסיד כלום.

לאחר שהחל לבנות את הסוכה על הגג, חשכו עיניו, המקום היה מלא בגרוטאות וחומרי בניין. הוא פינה את הגרוטאות ולפתע הבחין בשקית הטמונה בתוך החבית, ולאחר שפתחו את קשריה, גילה שבתוכה אבני יהלומים נוצצים.

מיודעו יהודי טוב ותמים, פנה מיד לתחנת המשטרה ומסר את תכולת השקית ושם נאמר לו שאכן התקבלה תלויה על גניבת יהלומים.

לע"נ האשה החשובה

מרת **מרים יוכבד** ב"ר **צבי ליבוביץ** ע"ה

כ"א מר חשון תשפ"א

"ולקחת לך לאשה" (כב, יא)

לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע (רש"י)
הרב אברמסקי זצ"ל סיפר לי, שכאשר נתמנה לאב בית
דין בלונדון, החל לפעול לקירוב הצעירים לחיי תורה.
הוא התחיל למסור שיעור בגמרא לסטודנטים יהודיים –
ומי ששמע את ההסברה הבהירה שלו, ומי שמכיר את
האבחנות המדויקות שלו, איך הגדיר וחילק, איך האיר
את הדברים באור יקרות, מבין ששבה את לב השומעים
וקרבם בנעמו לתורה ולמצוות.

עד.... עד שהגיעו לסוגית אשת יפת תואר, עד שהגיעו
לדברי הגמרא, שלא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע,
כשם שמוטב לשחוט בהמה גוססת מאשר לאכול
מבשרה כשתמות ללא שחיטה, כך אמרה התורה
שבהתלהטות הקרבות לא יוכלו לבלום התגרות היצרים
והתירה בדוחק ובקושי דבר שראוי להימנע ממנו.

איזו סערה וריגוש עוררו הדברים! אם התורה מתירה

איסורים מפני התגעשות
היצרים, אוהו, הותרה
הרצועה. אצל האחד אלו
מאכלות אסורות,
רחמנא ליצלן, אצל
האחר איסורי שבת,
השם ישמור.

נענה הרב אברמסקי
בפקחותו ואמר: זו שאלה
שהייתי מוכן לשמוע מפי
פשוטי עם, לא מפיכם.
אתם הרי אקדמאים,
אינטלקטואלים, אנשים
הוגים וחושבים – הלא
תבינו, שאם נתן לנו
הבורא יתברך תרי"ג
מצוות, ובאחת מהן,
אחת בלבד, קבע
שבסיטואציה מסוימת,
כיוצר האדם ומכיר את

טבעיו, יתקשה לעמוד כנגד יצרו הרע, ולכן מראש הוא
מתיר אותו באותו הקשר, אם כן מוכח שבכל שאר
הציוויים והאיסורים ידע יוצר האדם וכוחותיו ונותן
התורה, "קורא הדורות מראש", שביד האדם לעמוד מול
יצרו, להתמודד עם הקשיים ולנצח!

ואספר בעניין זה – פעם שאלני אדם: מדוע אינכם
מתאימים את התורה לזמן? שאלה טובה.

אמרתי לו: בוא ונסכים על דבר אחד, כשהילד גדל והנעל
לוחצת, יש שתי ברירות, או להרחיב את הנעל, (בזמני
היו פותחים פתח קדימה, להוציא את הבהן) או שקונים
נעליים חדשות.

יש עוד שתי ברירות, או שהולכים יחפים, או שזה לוחץ
וקשה ומכאיב.

למה לא חושבים על אפשרות חמישית, לקצוץ
את אצבעות הרגליים?

התשובה פשוטה, משום שהרגל היא העיקר, והנעל באה
לשרתה. מוסכם? הן. עליך ועלי.

כעת, תבין, שאנו חלוקים בינו מה הנעל ומה הרגל – אנו
יודעים שהתורה קדמה לעולם, והקדוש ברוך הוא
הסתכל בתורה וברא את העולם על פיה, ואחד היסודות
ביהדות שזאת התורה לא תהא מוחלפת, ולכן אין
מחשבה לפגוע חלילה בתורה, יש להתאים עצמנו אליה,
ואנו מותאמים לה, כי נבראנו על פיה.

אצלך, האדם עיקר והתורה כנעל. ואם היא לוחצת,
מחליפים אותה...

לא ולא, מחה האיש. אבל להקל פה ושם...

אמרתי לו: יתכן ואפשר, אבל לא אני נותן התורה, וגם לא
אתה, אם תמסור לי את שמך ושם אמך, אומר להקב"ה
שאתה רוצה לעלות אליו ולהציע הצעה – החליט שלא
למסור, והמצב נותר בעינו... (והגדת)

"ואתה עיף ויגע ולא

ירא אלוקים" (כח, יח)

הגיע פעם אדם אחד אל
רבי בונים מפשיסחא,
והתאונן לפניו שזה שנים
רבות שהוא מענה את
גופו בסיגופים ותעניות
כדי להעפיל למדרגות
רמות ומשאות, אך
בינתיים אינו חש בעצמו
מאומה.

אמר לו רבי בונים: הבה
ואספר לך מעשה שהיה
עם הבעל שם טוב,
שצוה פעם לרתום את
סוסיו טרם צאתו לדרך.
מכיוון שנחנך היה העניין
שנגע לכלל, עשה
הבעש"ט דרכו בקפיצת
הדרך והסוסים עפו כחץ

רחל אמנו הבינה את המסר האלוקי הנה, היא הבינה
שאכן, למרות שהיא לא באמת אשמה בכלים הנשברים –
הקדוש ברוך הוא מדבר איתה דרך ההאשמות והחשדות
של אביה! הוא אומר לה: בתי, ההצלחות שלך – הם מתנת
שמים! אם לא רחמי – אכן היית שוכרת את הכלים!

ואת המסר הנה היא מעבירה גם לבנה, ליוסף.
גם הוא עתיד לעבר חשדות קשים בימי חייו. עומדים לזרק
אותו לבית האסורים – רק בגלל חשד שווא.

מצב כזה – הוא הנורא ביותר. להזרק לבור תחתיות רק
בגלל האשמות חסרי שחר? אין תחושת עגל גדולה מזו!
במצב כזה, האדם יכול להשבר, להאשים בחזרה את כל
האשמה, להתכנס במסכנות אימה – הכל כדי לשמר על
כלון הגאון ומעטה השלמות...

אבל יוסף הצדיק, הוא יקח את זה בצורה הנכונה! הוא
יבין את המסר, יתחבר דרכו עוד יותר אל בוראו, פי
היתה לו אמה שהעבירה אליו את הכוחות העצומים
הללו!

(נקודות של אור - ספינקא)

מקשת.

פרחו הסוסים במהירות וכאשר ראו שאינם עוצרים
באכסניות הרגילות, החלו לחשוב שמא כבר יצאו מגדר
סוסים והפכו להיות בני אדם.

לאחר זמן מה, כשראו שאינם נעצרים כלל למנוחה
ואכילה, החלו כבר לחשוב שמא הפכו להיות מלאכים
ממש, אולם כאשר הגיע הבעל שם טוב אל מחוז חפצו,
והכניס את הסוסים לאורווה, התנפלו הללו על השחת
והחציר והחלו לחטוף ולאכול בדרך הסוסים.

סיים רבי בונים ואמר: בצום ותענית בלבד, אין האדם
נעשה מלאך ואינו עולה למדרגות גבוהות, עיקר העבודה
לראות, כיצד נוהג האדם לאחר צומו ותעניתו, האם אז
הוא חוזר להיות סוס ושוכח את כל עבודתו, או שבאמת
התעלה לשמי רום.

כתיבה וחימה טובה